

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*60411600-Корпоратив бошқарув бакалавриат таълим йўналишининг
малака талаблари*

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат транспорт университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «24» 08 даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 365 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабларини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши Малака талабининг қўлланиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	<i>60411600-Корпоратив бошқарув</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
	Библиографик маълумотлар.....	8
	Келишув варағи	9

1. 60411600-Корпоратив бошқарув бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши Малака талабининг қўлланиши.

Малака талаби **60411600-Корпоратив бошқарув** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва ўқув дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасасининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва ўқув дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим муассасасининг талабалари;

- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим муассасаларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим муассасаларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.

60411600-Корпоратив бошқарув – “Бизнес ва бошқарув” таълим соҳасига оид йўналиш бўлиб, хўжалик жамиятларида бошқарувни ташкил этиш, корпоратив бошқарувнинг вазифалари, тамойиллари ва ижтимоий-иқтисодий моҳиятини, корпоратив бошқарув ташкилий тизими хусусиятларини, компаниялар фаолиятини самарали ташкил қилишда корпоратив бошқарувнинг роли ва мулкдорларнинг ҳуқуқини ҳимоялашни, рақобат воситалари ёрдамида корпорация инвестиция жозибадорлигини ошириш, иқтисодийetni модернизациялаш шароитида монополистик фаолиятни чеклашнинг аҳамияти, корпоратив бошқарув моделларини, корпорацияларни бошқарув органлари билан муносабатларидаги муаммоларини комплекс ечиш масалаларини қамраб олади.

1.2.2. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

- давлат ва нодавлат ташкилот, корхона ва муассасалар, компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқалар;

- Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирлиги;

- Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги;

- Ўзбекистон Республикаси Монополияга қарши курашиш қўмитаси;
- Ўзбекистон Республикаси Капитал бозорини ривожлантириш агентлиги;
- акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, холдинг компаниялари, хўжалик бирлаишалари, ассоциациялар, концернлар, уюшмалар;
- биржалар, тижорат банклари, консалтинг компаниялари, брокерлик ташкилотлари;
- қўшма корхоналар, хорижий корхоналар, сугурта ва лизинг компаниялари;
- нодавлат ва нотижорат ташкилотлари;
- транспорт тизими корхоналари, саноат корхоналари;
- хусусий корхоналар ва бошқа мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектлари;
- илмий тадқиқот марказлари ва лойиҳалаш институтлари, илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари;
- илмий ва ишлаб чиқариш фаолиятини техникавий таъминлаш воситалари; касб-хунар коллежларидаги ўқув-тарбия жараёни.

60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврият битирувчилари педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан кейин, профессионал таълим муассасаларида таълимнинг ваколатли бошқарув органлари томонидан аниқланадиган умумқасбий ва ихтисослик фанларини ўқитиш бўйича педагогик фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқига эга бўлади. Бакалавриятнинг касб таълими йўналишлари бундан мустасно.

1.2.3. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- *молиявий-иқтисодий фаолият;*
- *ҳисоб, таҳлил ва назорат;*
- *ташқилий-бошқарув фаолияти;*
- *ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолияти;*
- *илмий – тадқиқот фаолияти;*
- *ўрта махсус, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият.*

1.2.4. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси кўйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Корхонанинг молиявий-иқтисодий фаолиятида:

- корпоратив бошқарув бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиш ва улардан амалиётда фойдалана олиш;
- бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
- қимматли қоғозлар бозорида инвестицион активлар бўйича тадқиқотларни ўтказиш;
- корпорация, холдинг, трест, уюшма, акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, давлат ва тижорат банклари, хусусий корхоналар ва бошқа мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий ва иқтисодий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаш;
- корпорация, холдинг, трест, уюшма, акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, давлат ва тижорат банклари, хусусий корхоналар ва бошқа мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектларнинг корпоратив бошқарув амалиётидаги дивиденд сиёсатини самарали ташкил этиш ва амалга ошириш;
- корпоратив бошқарув амалиётида ички ва ташқи аудит фаолият йўналишларини белгилаш ҳамда амалга ошириш;
- корпорация, холдинг, трест, уюшма, акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, давлат ва тижорат банклари, хусусий корхоналар ва бошқа

мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектларининг рейтинг кўрсаткичлари ва молиявий барқарорлигини таъминлаш ҳамда ошириш йўллари ишлаб чиқиш ва амалиётда самарали қўллаш.

Корхонанинг ҳисоб, таҳлил ва назоратни амалга оширишга тегишли фаолият турларида:

- корпоратив бошқарув соҳасидаги статистик маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усуллари билиш;
- иқтисодий ва молиявий маълумотларни таҳлил қилиш, тизимлаштириш ва умумлаштириш;
- корпорация, холдинг, трест, уюшма, акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, давлат ва тижорат банклари, хусусий корхоналар ва бошқа мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектлар фаолиятини мулкчилик шаклидан қатъий назар фаолият натижаларини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
- молиявий ва мулкчилик кўрсаткичларнинг ўзгариш тенденциялари ва динамикасини таҳлил қилиш;
- молиявий ва статистик ҳисоботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;
- таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- корпоратив бошқарувни ташкил этиш ва амалга ошириш амалиёти;
- корпоратив муносабатларни ташкил қилиш ва мувофиқлаштириш;
- қимматли қоғозлар бозорида IPO ва SPO амалиётини ташкил этиш ҳамда амалга ошириш;
- инвестиция активларини жалб этиш бўйича инвестиция фаолиятини лойиҳалаш ва ташкил этиш;
- корпоратив бошқарув органларига мукофотлар тўловини ташкил этиш ва тартибга солиш;
- корхона активларидан самарали фойдаланишни назорат қилиш;
- миноритар акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоялаш тизимини ташкил этиш;
- корпоратив бошқарув амалиётида самарали бошқарув қарорларини ишлаб чиқиш;
- корпорация, холдинг, трест, уюшма, акциядорлик жамиятлари, масъулияти чекланган жамиятлар, давлат ва тижорат банклари, хусусий корхоналар ва бошқа мулкчилик шаклидаги хўжалик субъектлар фаолиятини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- корпоратив бошқарувнинг манфаатдор томонлар манфаатларига мослигини мониторинг қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;
- касбий этика қоидаларига риоя қилиш.

Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолият турларида ишчи кучига сарфланадиган харажатларни ишлаб чиқиш ва назоратга олиш;
- меҳнат унумдорлигини ўлчаш ва уни ошириш имкониятларини аниқлаш;
- ходимларни бошқариш стратегиясини ишлаб чиқиш;
- меҳнат ресурслари балансини тузиш;
- иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурларида иштирок этиш;
- жамоанинг ташкилий маданиятини аниқлаш ва уни такомиллаштириш бўйича таклифларни шакллантириш;
- мутахассислик фаолияти соҳасидаги лойиҳа ечимларини ишлаб чиқишда иштирок этиш, ишлаб чиқилган лойиҳа ва дастурларни амалиётга тадбиқ этиш бўйича таклифлар ва чора-тадбирларни тайёрлаш;

- транспорт корхоналарининг имиджини яхшилаш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш;

- амалиётда ахборот технологияларининг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий парадигма ва методологияларни, ҳисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равишда қўллаш қобилиятларини ўзлаштириш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда илмий-тадқиқот фаолиятини олиб бориш;

- соҳани ривожлантириш доирасида соҳага доир илмий адабиётлар, илмий нашрлар ва Интернет тармоғидаги энг янги илмий-амалий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни самарали усуллар асосида тўплаш, тизимли таҳлил қилиш ва фойдаланиш;

- замонавий методлар ва воситалардан фойдаланиб инновацион фаолият объектлари ҳолатини таҳлил қилишда иштирок этиш;

- мутахассислик доирасидаги инновация (инвестиция) жараёнларини лойиҳалаш, ишлаб чиқиш ва улардан самарали фойдаланишни йўлга қўйиш;

- самарасиз вақт, меҳнат ва моддий ресурсларни камайтириш, рационал технологик жараёнларни танлаш бўйича тадқиқотларни ўтказишда мутахассислик доирасида қатнашиш;

- соҳага доир махсус адабиётлар, илмий маълумотлар, чет элда ва республикамизда эришилаётган фан ва ишлаб чиқариш соҳасидаги ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;

- таҳлил, ҳисоботлар ва илмий публикацияларни тузиш учун маълумотларни тайёрлаш;

- мавзу (топшириқ) бўйича илмий-амалий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;

- бажарилаётган инновация (инвестиция) лойиҳаларини эконометрик моделларини ишлаб чиқиш ва тадқиқот қилиш;

- илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишда қатнашиш.

Педагогик фаолиятида:

- ўрта махсус, профессионал таълим муассасаларида ва техникумларда мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни ўтказиш;

- ўқув фанларини ўқитиш услубиятини эгаллаш;

- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;

- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;

- ўқитилаётган фан бўйича амалий ва лаборатория машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;

- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар тизимида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириш.

2. 60411600-Корпоратив бошқарув таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг умуммаданий, умумкасбий ва касбий компетенцияларига талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллаш билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллаш билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;

- илғор халқаро тажрибалар асосида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш орқали ишлаб чиқариш, инвестиция, моддий-техник, молиявий ва бошқарув ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

- транспорт соҳасида халқаро иқтисодий муносабатларни ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини баҳолаш кўникмаларига эга бўлиш;

- корпоратив бошқарув амалиётида режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, пул, кредит, қимматли қоғозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- корпоратив бошқарув амалиётида транспорт корхоналари маблағлари, уларнинг ташкил топиш манбалари ва уларнинг иқтисодий салоҳиятини баҳолаш тажрибаларига эга бўлиш;

- асосий капиталга киритилган инвестициялар самарасини баҳолаш ва корпоратив муносабатларини тартибга солиш кўникмаларига эга бўлиш;

- қимматли қоғозлар бозори конъюнктураси ва унинг ишлаш механизминини аниқлаш, дивидендларни тўлаш учун ажратилган маблағлардан фойдаланиш самарадорлигини ҳисоблаш, акциядорлик капитали ва захира фондини тузиш ҳамда улардан фойдаланишни иқтисодий таҳлилинини ўтказиш тажрибаларига эга бўлиш;

- амалиётда ахборот технологияларининг халқаро ва касбий стандартларини, замонавий парадигма ва методологияларни, ҳисоблаш воситаларини тайёргарлик ихтисослигига мос равишда қўллаш қобилиятларига эга бўлиш.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва ўқув дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, корпоратив бошқарув, корпоратив муносабатлар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

КЕЛИШУВ ВАРАҒИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент давлат транспорт университети

Ректор О.Абдурахманов

20__ йил «__» _____
М.Ў.

КЕЛИШИЛДИ:

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазирлиги

Вазир ўринбосари А.Муминов

202__ йил «__» _____
М.Ў.

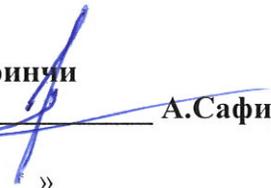
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б. М.Эсонов

202__ йил «__» _____
М.Ў.

“Uzbekistan airways” АЖ

Бошқарув раиси биринчи
ўринбосари в.б. А.Сафиулин

202__ йил «__» _____
М.Ў.

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети

Ректор К.Шарипов

202__ йил «__» _____
М.Ў.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Персонални бошқариш ва кадрларни
тайёрлаш бошқармаси

Бошқарма
бошлиғи А.Хамролиев

202__ йил «__» _____
М.Ў.

“Тошшахартрансхизмат” АЖ

Бошқарув раиси А.Джураев

202__ йил «__» _____
М.Ў.

